

ŘEDITEL A HYDRA

The illustration depicts a man in a red suit standing by a window with blinds, looking out. On the windowsill are several potted plants. In the foreground, a desk is cluttered with papers, a red telephone, a lamp, and a printer. The floor is checkered, and several papers are scattered around. In the background, behind the window, a large, stylized eye and hand are visible, suggesting a theme of surveillance or control.

Jan Jícha

HOST

host

JAN JÍCHA
Ředitel a hydra

ŘEDITEL A HYDRA

Jan Jícha

BRNO 2018

© Jan Jícha, 2018

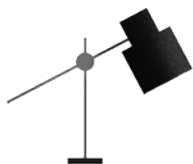
Illustrations © Jan Vajda, 2018

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2018 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-726-3 (PDF)

ISBN 978-80-7577-727-0 (ePUB)

ISBN 978-80-7577-728-7 (MobiPocket)

Všechny postavy v tomhle příběhu jsou vymyšlené, ale to, co se jim děje, bohužel ne.

*Děkuji všem, kdo mají rozhodující podíl na vzniku této knihy:
E. Kafkovi, J. Hellerovi a Ministerstvu školství České republiky.*

Mým kolegyním a kolegům

1

Věděl, že děti jsou nesnesitelné z principu, že je to jejich základní vlastnost, a některým nepomůže, ani když vyrostou. Ale tyhle byly ještě mnohem horší. Byly to děti bohatě zabezpečené, bez úcty k čemukoli, rodiči počínaje a cukrářským rukodílem konče. Jejich narudlé tlapy nebyly ochotné čekat, až jim hostitelka odloupne graciézní řez, a sápaly se po dortu jako po ragbyovém míči, svíraly ukořistěné porce v pěstech a bez rozmyslu si je pěchovaly do chřtánů. Vyskytly se i takové případy, co celý piškotový korpus zahodily na zem a za hodnu pozornosti uznaly pouze marcipánovou kytičku.

Byly to neobyčejně odpudivé děti. Polovina z nich měla silnou nadváhu a druhá udatnější zažívání, protivné byly ale všechny, a když si vzápětí začaly fotit selfička s co nejupatlanější hubou, měl už opodál stojící Alfréd Hrnčířík co dělat, aby se nepozvracel.

Nesnášel děti. Setkával se s nimi dnes a denně, jeho existence na nich závisela, a čím víc si tuto závislost uvědomoval, tím víc je nesnášel. Odporné, rozmazlené děti executive managerů, pojišťovacích agentů a jiné pozlacené lůzy, která měla dost peněz na to, aby svým nechtěným, neplánovaným, ale když-už-jsou-tu-no-tak-co potomkům zaplatila narozeninovou párty snů.

Dokouřil, zašlápl vajgl a začal se chystat na další kouzelnickou show, stejnou jako včera, předevírem, zítra a vždycky, během které bude ta chamraď zase hemzat a strkat mu do rekvizit a hledat v nich ukryté králíky, slídit po tajemství těch laciných triků a všechno to natáčet na mobily jako smyslů zbavená, aby si to pak mohla pouštět zvětšeně a zpomaleně a konečně přijít na to, jak to dělá.

Opodál okouněl postarší tatík, nakvašený jak raná okurka, a sledoval vír oslavy s obdobnou mírou znechucení. Jejich zraky se setkaly a na dálku mezi sebou prohodily:

Smradi, co?

Děsný.

Nemít tady kšeft, nevydržel bych tu ani minutu.

Ty jsi za to aspoň placenej.

Alfréd vytáhl z dodávky stolek, připevnil na něj hadici kompresoru a nafoukl první žížalí balónek.

„Co s tím umíš?“ zeptalo se jedno z těch vepřat, které se zatoulalo dál od dortu.

Rozhlédl se, a vida, že je s děckem sám a nikdo ho nenatáčí, pronesl temně:

„Škrtit.“

„Kecy!“ namítl tvor.

„Si piš.“

„Uka!“ poručilo sele a vytáhlo telefon.

„Tak pojď blíž,“ vpálil se do něj očima. „Jsi kluk, nebo holka? Nebo něco mezi?“

Dítěti bylo kolem devíti. Pod trikem se mu rýsovala postava, která se časem mohla stát zrovna tak mužskou jako ženskou, v obou případech notně předimenzovanou.

„Kluk, ty jo.“

„No tak, kluku, moc tady nezevli a jdi si radši zaběhat, každý den dvacet minut,“ metl po něm a dál v poklidu přivazoval nafouknuté balónky.

„Já neběhám,“ namítlo to zezdola. „Mě při běhu pálí žáha.“

„Tak jdi aspoň do...“ načal kouzelník, ale zarazil se, protože se k němu kvapem blížila žena, která podle figury mohla být s tím stvořením v příbuzenském vztahu.

„Arture, měl jsi dort?“ volala na něj.

„Nejmíň vagón,“ houkl bavič, ale na matku se nepodíval.

„Už je skoro snědený, tak si běž rychle vzít. Vy jste ten kouzelník?“

„Jo.“

„A prosím vás, nebudete dělat sršení, vidíte?“

„Jaký sršení?“

„No takový to sršení, jak vám z hůlky srší jiskry. Ony jsou v tom ty sírany a Arturek je na to alergický.“

Podíval se na matku zničujícím pohledem, pod níž se zarazila, a na okamžik oba zmlkli. Promluvil jako první:

„Původně jsem neměl v úmyslu sršet, ale je možné, že mě donutíte.“

Učinila několik kroků nazpět a máchla do prázdna, kde čekala masiv svého syna. Ten ale včas uposlechl varování a odkolébal se k dortovišti. Z rozkošného monumentu zbývala už jen hora rozmatlané sladké kaše, s vyžranými marcipány a namátkově trčícími kousky piškotu. Artur si nabral na prst, slízl, a uspokojen syntetickou chutí, zavrtal prstem ještě několikrát. Kouzelník ho zpozvzdálí po očku sledoval a cítil, jak se mu zvedá kufr.

Nebylo to úplně nepovedené představení. Nebylo ani povedené. Nebylo to vůbec představení, které by bylo možné jakkoli hodnotit. Stejně jako člověk nerozlišuje, jestli se toho kterého dne povedly v supermarketu rohlíky. Alfréd Hrnčířík alias Freddy El Mago si odkroutil svoje čísla, navytahoval z klobouku spoustu veteše a jako obvykle si všiml, že růže, králíci ani holubičky dětem nic neříkají. Rozhodl se tedy vygradovat spektakl svým parádním číslem. Zakryl cylinder šátkem a pronesl hlubokým hlasem:

„A teď, milí dětští hrdinové limonádových a zmrzlinových příběhů, uvidíte nejabsolutnější vrchol mého představení. Tady z toho klobouku vyčaruju to naprosto úplně nejcennější a nejnepostradatelnější, co si vůbec dokážete představit. Předmět, na němž váš život závisí více než na srdci rovnoměrně tlukoucím!“

Pak poklepal hůlkou na cylinder a děl:

„Hórum hárum, tel bell kotel!“

Jenomže se nestalo nic a děti se začaly pochechtávat.

Kouzelník stál před nimi v rozpacích a nejspíš nahlédl pod šátek. Zatřepal kloboukem, nic. Obrátil klobouk vzhůru dnem, nic. Děti se rozřehtaly. Nebyl to ale onen uvolněný, nadšený smích dětského publika, když Kašpárek zakopne o vlastní nohu. Byl to zlomyslný, zlý chechot, zběsilá radost z neúspěchu bližního jejich.

„Hustej fejl!“ vyjekl Artur.

Děti začaly šátat po kapsách, aby si znemožněného kouzelníka natočily.

„Kde mám mobil?“ ozvalo se najednou z více stran. Ohavný, umělý řehot přešel vmžiku v čiré zděšení.

„Ty krásu, já nemám mobil!“

„Já taky ne!“

„Byl úplně novejší!“

O kouzelníka se rázem nikdo nezajímal. Vřava se stupňovala, sbíhaly se maminky, které tu ještě chyběly, zpovzdálí se sem otočil i onen znužený tatík, poprvé za odpoledne probuzený z letargie. Potomci padali na kolena a šátrali ve zdupané trávě, odevšad znělo mnohonásobné kvílení. Kdyby se na tuto scénu díval někdo přes plot, mohl nabýt dojmu, že tu dětský soubor předvádí dramaturgii Dantova Pekla.

Kouzelník už tyhle scény znal a pásl se jedovatýma očima po nešťastném davu. Když se dosyta vynamstil, zatroubil na klakson u dodávky a několikero uplakaných očí se k němu skutečně zdvihlo. Zaburácel:

„Nedomrlí plodové nerozvážných lásek, zvěšenci sociálních sítí, směšný potěře! Obrátte svou rozmlženou pozornost mým směrem, odkud jedině může přijít vaše spása!“

Některým matičkám se rozsvítila očka, jak už se ženám stává, když zaslechnou mužný hlas rezonující sebevědomím. Kouzelníkův urážlivý tón nedůvtipně považovaly za hru a netušily, že právě tato jeho slova jsou naplněna nejhlubší pravdou.

Znovu zaklepal na dýnku, strhl šátek a na praktikábl pokrytý blýskavou tkaninou vysypal z klobouku hromadu telefonů.

„Leštěná předzvěsti naší trpké budoucnosti, nabobtnalé důkazy omylnosti přírody, přistupte blíže a najděte si každý své ubohé mládě!“

Děti vyvrískly a vrhly se na hromadu. Počínaly si však daleko kultivovaněji než prve u dortu. Opatrně rozhrabovaly tu nadílku, vědouce, že chovat se neurvale k cizímu telefonu je nejodpornější ze smrtelných hříčků, a jakmile našly ten svůj, jejich život opět dostal smysl.

„Jak jsi to udělal?“ zeptal se Artur přímo a v jeho mléčném zraku se objevil závan skutečného zájmu.

„Kouzlem,“ odvětil El Mago stejně temně jako dřív.

„Ty jsi je měl na špagátech?“

„Uhádlas, nevábná uzenino. Během odpoledne jsem vás všechny nenápadně obešel a každému jsem v kapse uvázal na telefon šňůru. A potom už stačilo jenom stejně nenápadně tahtat a všechny ke mně přijely jako pejsci. Skvělý trik, že jo?“

Artur nepochopil ironii. Nepochopil nikdy nic, v čem byl dvojsmysl, vtip, tajemství nebo kouzlo. Chápal jenom to, že když mu telefon třikrát zapípá, musí mu dát nažrat.

Alfréd Hrnčířík si sbalil stolec a kompresor, vyinkasoval od pořádjícího otce dohodnutou taxu a odrazil z místa činu. Ještě ve vratech si zhluboka odplivl z okénka a zapálil si cigaretu. Zítra ho to čeká znovu. A pak zas a zas.

Na sedadle spolujezdce bylo prázdkno a v nákladovém prostoru dodávky jen praktikábl a pár dalších rekvizit. Žádní králíci, holubice, růže, nic živého.

A v novinách složených v přihrádce auta ten podivný inzerát:

HLEDÁME PRÁVĚ VÁS. VOLEJTE...

2

Za půl hodiny už Alfrédova dodávka spokojeně trávila čerstvou naftu, v níž se proměnila dnešní gáže, a několik cigaret spolu s Rádiem Jupí vrátilo šoferovi náladu na průměr, takže když za železničním přejezdem spatřil stopaře, nezaváhal.

„Kam to bude?“

„Naším směrem,“ odpověděl pocestný nejasně a nasedl. Alfréd zařadil jedničku, ale pak se na muže podíval znovu a zarazil se:

„Počkejte, neznáme se odněkud?“

„Známe,“ odvětil muž. Byl vysoký, delší neupravené vlasy se směrem vzhůru zvolna vytrácely.

„Ale odkud?“

„Já vás znám už dlouho. Vy jste mě viděl poprvé dneska na té oslavě.“

„No jasně! Ale počkat, jak jste se dostal sem? To je třicet kiláků! A kde máte dítě?“

„Nemám děti. Svoje.“

„Tak co jste dělal na té příšerné párty?“

„Zažil jsem i horší.“

„Pozvali vás?“

„Ne. Myslím, že o mně ani nevěděli.“

„Tak proč jste tam...?“

„Byl jsem se podívat na vás.“

„Na mě?“

„Ano. Chtěl jsem vás vidět v akci. A musím konstatovat, že jste mě nezklamal.“

Alfréd Hrnčířík se zarazil a dlouhou chvíli mlčel. Nevěděl, na kterou z nesrovnalostí se zeptat dřív. Pasažér ale začal sám:

„Proč jste ještě neodpověděl na náš inzerát?“

„Na který? Nic nesháním.“

„Vy ne, ale my sháníme vás. Četl jste to přece v novinách. Rubrika NABÍDKA ZAMĚSTNÁNÍ.“

„Tam je plno inzerátů.“

„Ale jenom jeden je určený vám. Podívejte,“ popadl z přihrádky složené noviny a rozložil je tak, že se Alfrédovi před očima zaskvěl rámeček se slovy HLEDÁME PRÁVĚ VÁS. „Neříkejte, že jste si toho nevšiml.“

„Všiml, ale co jsem s tím měl dělat?“

„Přece zavolat na tohle číslo.“

„A jak jsem měl poznat, že jde zrovna o mě?“

„A o koho by mělo jít, když se tu jasně říká, že hledáme právě vás?“

„To samé si přece přečte každý, kdo si koupí ve stejný den stejné noviny!“

„Ne. Do výtisků, které se nedostanou do rukou vám, jsme ten inzerát nedávali. Podali jsme ještě jeden, že HLEDÁME SKŘETA NA TVORBU ROZVRHŮ, ale ten zase nevyšel v tom vašem.“

Alfréd se opět odmlčel. Dodávka se teď hnala po dálnici a nebylo potřeba ji zrovna moc řídit.

Po chvíli přemýšlení pronesl:

„Co po mně chcete?“

„Co asi? Nabízíme vám zaměstnání.“

„Já už jedno mám.“

„Ale štve vás a mrháte v něm svým talentem.“

„Nemám žádný talent.“

„Jste kouzelník.“

„No a? To není talent. Prostě jsem se naučil pár triků.“

„To, co děláte, nejsou triky. To jsou skutečná kouzla.“

„Ale prdlajs.“

„Varietní kouzelník, eskamotér, iluzionista nebo jak tomu chcete říkat, má nadprůměrně hbité prsty a přesvědčivý výraz, ale neumí přeměňovat ani přemísťovat hmotu. Vy ano.“

„Co je na tom, že umím udělat holuba? Vyjde mě to levněji, než kdybych ho musel kupovat a pak ho schovávat v rukávu.“

„Jenže o to jde. Vy nemusíte nic kupovat, nic schovávat ani předstírat. Vy jste skutečný kouzelník, a přesně to potřebujeme. Kromě

toho máte pedagogické vzdělání a vztah k dětem, což je naše základní podmínka.“

„Já děti nesnáším.“

„Takže k nim máte vztah.“

„Vztah bezvýhradného odporu.“

„To je v pořádku. Potřebujeme někoho, komu děti nejsou lhostejné. A kdo je zároveň kouzelník.“

„Kdo jste jako vy? S kým vůbec mám tu čest?“

„Jmenuji se Baltazar Škraloup a jsem sekretářem kouzelnické školy v Beďarech. Vy jste Alfréd Hrnčířík, náš budoucí ředitel. Těší mě,“ vytrčil sekretář pravici směrem k řidiči. Ten v důsledku leknutí málem naboural a vzápětí zařval:

„Zbláznil jste se? Odkud znáte moje jméno? Jaký ředitel? Já jsem normální kouzelník, ideální číslo na vaši párty, padesátiminutová kejklírna za dva tisíce, a když jim to přijde akorát, připočítám ještě dopravu a materiál. Nejsem žádný ředitel, nikdy jsem nebyl ani nebudu, nesnáším děti, nesnáším svou práci a nehodlám ji měnit!“

Spolujezdec se usmál.

„Děkuji za stručný motivační dopis. Jste náš člověk. Jsem rád, že jsme ten inzerát nepodávali nadarmo. Mně bylo divné, že nevoláte, a tak jsem se přijel podívat. Teď už chápu, že důvodem vašeho váhání byla jen jistá nerozhodnost.“

„Víte co? Vystupte si laskavě. Já tady uhýbám.“

„Uhýbáte už dvanáctý rok. Beďary jsou pořád rovně.“

„Nejedu do žádných Beďarů!“

„Do Beďar jako do žen. I žáky v tom cepujeme.“

„Nejedu do Beďar ani do žen! Jedu domů, vlezu si do horký vany a vykouřím zbytek týhle krabičky... kde ji mám...?“ zašátral po palubní desce.

„Je to ona?“ zeptal se spolujezdec a natáhl k němu ruku s cigaretami.

„Jo, dejte to sem.“

„Je mi líto, Alfréde, právě jste přestal kouřit. Na ředitele školy se to nehodí.“

V té chvíli mu krabička z dlaně zmizela.

„Co si to dovoluješ!? Dej sem moje cigára a vypadni z mýho auta!“

Dupl na brzdu, ale dodávka jela dál. Za okamžik dorazili na křižovatku, ale zatímco Alfréd kroutil volantem doprava, vůz pokračoval přímo.

„Omlouvám se, ale jelikož neznáte cestu, budu vám dělat navigaci,“ vysvětlil Baltazar.

Alfréd křečovitě sevřel volant a ještě několikrát marně šlápl na brzdu. Automobil však neustále zrychloval.

Z vedlejšího sedadla se ozvalo:

„Když jste mi teď laskavě přenechal řízení, nebude vám vadit, že na to malinko šlápnu? Beďary nejsou zrovna blízko.“

Dodávka vyrazila kupředu jako řádně vyčipovaný sporták. Řítila se krajinou a směle předjížděla všechna ostatní vozidla.

„Nemusíte se pořád držet volantu,“ usmál se spolujezdec.

Krajina nejprve rychle ubíhala, ale za pár chvil se z ní stala jednoduší zelenavá šmouha. Už nebylo možné rozeznat pole od lesa, už nebyla vidět žádná jiná konkrétní vozidla, kolem oken svištěl jen temný tunel, v němž neexistovaly žádné rozpoznatelné tvary. Alfréda sice na chvíli popadl děs, že se vybourají, ale posléze si uvědomil, že v této rychlosti, která mnohonásobně překračuje technické parametry vozidla, už fyzikální zákony neplatí. Skutečně se pustil volantu, zabořil se do opěradla, a dokonce začal mráкотně klimbat. Poslední, co ještě vnímal, byla věta z úst navigátora Baltazara:

„Věřím, že svého rozhodnutí nebudete litovat.“

3

Budova kouzelnické školy v Bedarech byla odporná. Navrhl ji socialistický architekt okresního formátu jako učiliště, a nebýt dílen, kovárny a rozsáhlých podzemních prostor, kouzelníci by se sem nikdy nenastěhovali. Ba dost možná by ani nezakládali žádnou školu — prostě by jen dál podle potřeby provozovali své čarodějné řemeslo a spoléhali na to, že jeho mladí adepti v sobě svůj talent objeví a samovolně si najdou mistra k vyučení, tak jako to dělali všichni kouzelníci po staletí.

Do jejich poklidného, ukrytého světa však vtrhla móda kouzelnických ság a filmů a způsobila, že o nich najednou vědělo každé dítě. Reportáže ze škol pro čaroděje vycházely v obřích nákladech a bez rozmyslu vyzrazovaly dávné poznání, dosud pečlivě střežené a nyní vydané všanc komukoli, včetně neschopných, nechápajících a nezodpovědných. Jednou z dovedností, jimž se proto žáci bedarské školy museli naučit, bylo vyvinout si spolehlivé metody uchování zbývajících kouzelnických tajemství před knižním a mediálním trhem.

Alfrédova dodávka předrcnala rozkotané betonové parkoviště a zastavila před vchodem.

„Jsme na místě,“ pronesl spolujezdec.

Nepřirozený poklid a dřímota, které Alfréda přemohly během divoké jízdy, ustoupily obvyklé naštvanosti.

„Na jakém místě? Odvezte mě domů.“

„Máme tu pro vás byt,“ namítl Baltazar a vystoupil.

Alfréd stočil okénko a vykřikl:

„Kašlu na vás!“

Otočil klíčkem zapalování, ale motor jen líně zavrnl. Baltazar se zatvářil starostlivě.

„Řekl bych, že vám došla nafta. Tyhleto starší diesely při nadzvukových rychlostech dost žerou.“